

KLAGANDE

A, 194x
Individnummer: x

Ombud och offentligt biträde: Advokat Bo Ström

MOTPART

Migrationsverket

ÖVERKLAGAT BESLUT

Migrationsverkets beslut 2020-04-02, bilaga 1

SAKEN

Uppehållstillstånd m.m. enligt utlänningslagen (2005:716), förkortad UtL

MIGRATIONSDOMSTOLENS AVGÖRANDE

Migrationsdomstolen avslår överklagandet vad gäller statusförklaring och resedokument.

Migrationsdomstolen bifaller överklagandet på så sätt att A beviljas uppehålls- och arbetstillstånd som ska gälla tretton månader från det att Migrationsverket utfärdar bevis om tillståndet.

Migrationsdomstolen beslutar att ersättning ska betalas till Bo Ström med 71 220 kr, varav 20 306 kr avser arbete, 23 108 kr tidsspillan, 13 562 kr utlägg och 14 244 kr mervärdesskatt.

Sekretessbestämmelsen i 37 kap. 1 § offentlighets- och sekretesslagen ska fortsatt vara tillämplig på de uppgifter som lagts fram vid domstolens förhandling inom stängda dörrar och som inte tagits in i denna dom.

SAMMANFATTNING

A har ansökt om asyl i Sverige. Som huvudsakliga skäl för sitt behov av skydd har hon uppgett att hon riskerar att utsättas för förföljelse vid ett återvändande till hemlandet på grund av att hon saknar manligt nätverk samt då hon tillhör en minoritetsklan. Migrationsdomstolen anser att A inte har gjort sannolikt att det finns en hotbild mot henne i Somalia. Det finns inte heller andra skäl för att bevilja henne uppehålls- och arbetstillstånd i Sverige. Under rubriken ”Skälen för migrationsdomstolens avgörande” finns domstolens bedömning.

YRKANDEN M.M.

A yrkar att migrationsdomstolen ändrar Migrationsverkets beslut och beviljar henne uppehålls- och arbetstillstånd och statusförklaring såsom flykting eller alternativt skyddsbehövande samt resedokument. Hon anför bl.a. följande. Hon tillhör minoritetsklanen Mahdibaan som även kallas Gaboye. Hon har blivit misshandlad och tvingats att lämna ifrån sig alla sina ägodelar på grund av sin klantillhörighet. Alla släktingar hon tidigare haft i Somalia är nu avlidna, försvunna eller har lämnat landet. Hon saknar helt manligt nätverk i Somalia. Hon är änka och har enbart en dotter som bor i Sverige. Hennes andra dotter är försvunnen sedan många år. Hennes syskon är avlidna. Alla släktingar på hennes makars sida är avlidna. Utifrån sina förutsättningar har hon lämnat trovärdiga uppgifter och gjort sannolikt att hon saknar ett manligt nätverk i Somalia. Hon har även problem med hälsan och har ett stort behov av stöd för att klara den dagliga omvårdnaden. Hennes tillstånd är inte livshotande men om hon inte får tillgång till de mediciner hon behöver kan det leda till allvarliga skador. Det framgår av landinformation att sjukvården i hennes hemregion är mycket bristfällig och att det är svårt att få tag på mediciner. Det finns heller inget nätverk som kan stödja och

hjälpa henne med den dagliga omvårdnaden i Somalia. Hon skulle inte klara sig där.

Migrationsverket anser att överklagandet ska avslås och anför i huvudsak följande. A har inte gjort sannolikt att hon är i behov av internationellt skydd. Hon har inte gjort sannolikt att hon är skyddsbehövande på grund av säkerhetssituationen på hennes hemort eller att hon saknar manligt nätverk samt tillhör en minoritetsklan. Klantillhörighet är mycket viktig i det somaliska samhället. Alla somaliska medborgare lär sig från späd ålder sin klantillhörighet och sina underklaner. Det är nödvändigt för att få tillgång till försörjning och skydd. Det är anmärkningsvärt att A endast kan uppge en underklan. Dessutom framgår det av landinformation att Mahdibaan inte är en nomadklan utan att de har fasta boplatser. A har lämnat motstridiga uppgifter om sin familj och släkt. Det har först vid den muntliga förhandlingen framkommit att hon har haft syskon. Hon har uppgett att alla släktingar är avlidna och att hon aldrig haft några kusiner. Uppgifterna kan inte sättas tilltro till mot bakgrund av hur stark släkttillhörigheten är i Somalia. A har tillgång till ett starkare nätverk än hon vill göra gällande. Därtill vet hon inte hur länge hon har bott kvar i Somalia efter att hennes andre make har avlidit och vem som då har försörjt henne fram tills att hon från bekanta till sin avlidna makes syster fick hjälp att ta sig till Sverige. Det finns mediciner för hennes besvär i Somalia. Hälsotillståndet är inte skäl för uppehållstillstånd.

Migrationsdomstolen har hållit muntlig förhandling i målet.

SKÄLEN FÖR MIGRATIONSDOMSTOLENS AVGÖRANDE

Tillämpliga bestämmelser framgår av det överklagade beslutet, se bilaga 1.

Identitet och hemvist

A har inte inlämnat några handlingar till stöd för sin identitet.

A har uppgett att hon tillhör minoritetsklanen Gaboye och har kunnat berätta vilka arbeten hennes släktingar haft. Hon har dock inte kunnat redogöra detaljerat om sin uppgivna klans historia eller i övrigt lämna detaljerade uppgifter om klanen och vad som är utmärkande för denna. A har inte heller i vidare utsträckning lämnat uppgifter om underklaner. Migrationsdomstolen bedömer därför att A inte gjort sin uppgivna klantillhörighet sannolik. Uppgiften läggs således inte till grund för domstolens fortsatta bedömning.

Migrationsdomstolen noterar vidare att det i målet är ostridigt att A är medborgare i Somalia samt att hennes ärende ska prövas mot rådande förhållanden i Afgooye i South West State.

Skyddsbehov

A har uppgett att hon riskerar skyddsgrundande behandling vid ett återvändande till Somalia på grund av att hon saknar manligt nätverk samt då hon tillhör en minoritetsklan.

A har inte inkommit med några skriftliga handlingar till stöd för de hotbilder hon uppgett finns mot henne. Migrationsdomstolen har således enbart hennes muntliga uppgifter att bedöma.

A har sammanfattningsvis berättat följande om vad som hänt henne i hemlandet och Etiopien. Hennes första make dödades på grund av en markkonflikt och hon gifte sig därefter med dennes bror. En natt

attackerades bostaden av Al-Shabaab. I tumultet som uppstod försvann hennes ena dotter. Efter att maken dog av naturliga orsaker var A helt ensam i Somalia. Hon flydde därefter till Etiopien där hon arbetade på ett café. Hon arresterades av polisen, utsattes för misshandel och hölls därefter fängslad i sju månader. Med hjälp av sina båda makars syster lyckades hon lämna landet.

Migrationsdomstolen anser inledningsvis att A i viss mån lämnat sammanhängande uppgifter om att alla i hennes familj och släkt är antingen avlidna, försvunna eller har lämnat Somalia. Det har dock framkommit ett antal omständigheter som ger anledning att ifrågasätta tillförlitligheten i de uppgifter som hon har lämnat.

A har berättat att hon har haft två makar som har avlidit. Gällande hur de har dött har hon under utredningen hos Migrationsverket uppgett att hennes första make dog i en markkonflikt och att hennes andre make dog på ett naturligt sätt då denne var sjuk. Vid den muntliga förhandlingen har A först uppgett att den ene maken dog på vanligt sätt samt att den andre maken dog på grund av kräkningar och diarré. Vid ett senare tillfälle har hon dock uppgett att hennes make blev dödad i samband med att deras bostad blev attackerad. Migrationsdomstolen anser att motstridigheterna i dessa delar är anmärkningsvärda. Därtill har A först vid den muntliga förhandlingen uppgett att hon har haft syskon i form av två bröder och en syster. På fråga om dessa hade några barn har hon svarat att enbart systemen fick två barn som inte överlevde. Migrationsdomstolen noterar att A vid den muntliga förhandlingen även uppgett att systemen hade ett barn som dog samt att systemen inte alls hade några barn. Uppgifterna i dessa delar är således motstridiga och är oklart om As syster haft några barn eller inte.

Vidare har A uppgett att hon har bott kvar på hemorten i Somalia efter att hennes andre make dog. Hon har dock uppgett att hon inte vet hur länge hon bodde kvar, men att det var flera år. Gällande hur hon levde och försörjde sig under dessa år, utan någon make i livet, har inte några fler uppgifter lämnats än att hon sålde grönsaker som hon odlade själv.

Mot bakgrund av de motstridiga, knapphändiga och vaga uppgifter som redogjorts för ovan bedömer migrationsdomstolen att A inte har lämnat tillförlitliga uppgifter om att hon saknar ett manligt nätverk vid ett återvändande till Somalia och sin hemort. Domstolen kommer till denna bedömning även med beaktande av As ålder, kulturella skillnader samt att hon är analfabet.

På grund av att A inte gjort sannolikt att hon tillhör en minoritetsklan och är i avsaknad av manligt nätverk har hon heller inte gjort sannolikt att hon är skyddsbehövande av dessa anledningar. Oaktat att klandtillhörigheten inte gjorts sannolikt anser domstolen därtill att uppgifterna om misshandel och tvång att ge ifrån sig ägodelar på grund av klandtillhörigheten är helt outvecklade och vaga och att det finns anledning att ifrågasätta även dessa.

Domstolen går härfter vidare med att bedöma om A är skyddsbehövande på grund av säkerhetsläget på hemorten Afgooye i Somalia eller skulle riskera att utsättas för skyddsgrundande behandling under resvägen dit.

Av i målet tillgänglig landinformation framgår följande. Det råder inre väpnad konflikt i South West State. Under 2020 skedde en ökning av antalet säkerhetsrelaterade incidenter samtidigt som antalet rapporterade dödsoffer minskade. De större attackerna har framförallt genomförts i och kring

städerna Afgooye och Baidoa. Incidenter sker med koppling till den tvångsrekrytering som Al-Shabaab bedriver i området, men också vid vägspärrar och i samband med transporter. Det förekommer fortsatt urskillningslöst våld i South West State men situationen är inte så allvarlig att alla som vistas där riskerar att drabbas av urskillningslöst våld.¹

A har inte bedömts ha en personlig hotbild mot sig i hemlandet. Migrationsdomstolen bedömer att det inte finns några individuella omständigheter i As fall, inkluderat hennes hälsotillstånd, som gör att hon är särskilt utsatt av konflikten i Afgooye. A är därför inte skyddsbehövande på grund av säkerhetsläget på sin hemort.

Migrationsdomstolen bedömer vidare att det i målet inte gjorts sannolikt att A riskerar att utsättas för skyddsbehovsgrundande behandling på resvägen till sin hemort Afgooye. Av information om Somalia framgår att det är möjligt att resa via Mogadishu till As hemort men att det finns vägspärrar i området som kontrolleras av Al-Shabaab.² A har ovan bedömts ha tillgång till ett manligt nätverk i hemlandet som kan hjälpa henne även i detta avseende och det har inte framkommit att hon skulle vara av särskilt intresse för Al-Shabaab. Migrationsdomstolen bedömer därför att A inte är skyddsbehövande på grund av resvägen till hemorten.

Synnerligen ömmande omständigheter

Migrationsdomstolen prövar härfter om A kan beviljas uppehållstillstånd på grund av synnerligen ömmande omständigheter enligt 5 kap. 6 § UtlL.

¹ Se landinformationsdelen av Lifos 45587, *Rättsligt ställningstagande. Säkerhetssituationen i Somalia – RS/072/2021*, 2021-05-31 s. 10-12

² Se Lifos 43471, *Lifosrapport: Säkerhetssituationen i Somalia (version 1.0)*, Migrationsverket 2019-07-03

Av läkarintyg framgår att A på grund av illabehandling under fångenskap i Etiopien fått problem med sitt knä. A är rullstolsbunden och kan inte gå eller stå utan hjälp. Datortomografi i november 2018 visade även på grava atroförändringar. Av läkarintyg utfärdat 28 november 2019 framgår att A har diabetes typ 2, atros och smärtor i ryggen. Hon får mediciner för sin diabetes, förstoppning och smärta. As sjukdomstillstånd bedöms inte vara livshotande. Vården hon får kan förväntas leda till en påtaglig och varaktig förbättring men är inte livsnödvändig.

Av landinformation framgår följande gällande tillgången till hälso- och sjukvård i Somalia. Infrastrukturen inom sjukvården, såväl privat som offentlig, är koncentrerat till huvudstaden och i större städer där säkerheten är bättre jämfört med landsbygdsområden som kan vara kontrollerade av Al-Shabaab eller vara under mixad kontroll. Nivån på sjukvården i de områden i södra och centrala Somalia som inte är under regeringskontroll är låg. Plundring av medicinska depåer kan därtill förekomma. Generella hinder för människor i behov av sjukvård i Somalia är stora geografiska avstånd, ekonomiska svårigheter, särskilt avseende speciella behandlingar, och bristen på säkerhet i de områden som inte är under regeringskontroll. En källa uppger vidare att det inte är möjligt att få behandling mot diabetes i Al-Shabaabkontrollerade områden medan det generellt i Somalia finns tillgång till mediciner för det ändamålet, som kan köpas utan recept.³

Migrationsdomstolen konstaterar att A är en äldre kvinna med hälsobesvär i form av bl.a. fysiska funktionshinder. Även om hennes sjukdomstillstånd inte är livshotande noterar domstolen att A är i behov av vård i form av mediciner för sina besvär. A

³ Se Lifos 45005, Danmark. Udlændingestyrelsen, *Somalia: Health System*, 2020-11-19, s. 22, 28, 30 och 81.

har därtill berättat att hon är i stort behov av stöd för att klara sin dagliga livsföring med anledning av sina fysiska funktionshinder. Migrationsdomstolen anser inte att det finns skäl att betvivla dessa uppgifter. As hälsotillstånd är dock inte så allvarligt att hon kan beviljas uppehållstillstånd i Sverige enbart med hänvisning till detta.

A har både sin språkliga och kulturella bakgrund i Somalia och har bott där i större delen av sitt liv. Som ovan framgått är den allmänna situationen på hennes hemort dock mycket svår och det förekommer ett stort antal attacker som drabbar enskilda.

Mot bakgrund av A hälsotillstånd, med stora behov av stöd och vård, den bristande tillgången till detta på hennes hemort Afgoye samt den där rådande höga konfliktnivån anser migrationsdomstolen att As förväntade situation vid ett återvändande till sin hemort vid en sammantagen bedömning är att anse som synnerligen ömmande. Migrationsdomstolen kommer till denna slutsats trots bedömningen ovan att A har tillgång till ett manligt nätverk i sitt hemland. Detta då nätverkets förmåga, med anledning att hon saknar de närmaste familjemedlemmarna, att tillgodose As stora behov av vård och omsorg framstår som oklart. A ska därför beviljas uppehålls- och arbetstillstånd i enlighet med 5 kap. 6 § UtL. Tillståndet ska vara tidsbegränsat och gälla i tretton månader. Migrationsverkets utvisningsbeslut ska därmed upphävas.

Ersättning till det offentliga biträdet

Ett offentligt biträde har rätt till skälig ersättning för arbete, tidsspillan och utlägg som uppdraget har krävt. Ersättningen för arbetet ska bestämmas med utgångspunkt i den tidsåtgång som är rimlig med hänsyn till uppdragets art

och omfattning och med tillämpning av den timkostnadsnorm som regeringen fastställer (5 § lagen om offentligt biträde och 27 § rättshjälpslagen).

Bo Ström yrkar ersättning motsvarande 22 timmars tidsspillan. Tidsåtgången avser två resor tur och retur mellan Flen och Migrationsdomstolen i Göteborg i samband med inställelse till två muntliga förhandlingar i målet, varav den ena blev inställd med kort varsel. Migrationsdomstolen noterar att avståndet mellan Flen och domstolen, enligt Bo Ström, uppgår till 77 mil tur och retur. Vid sökning i ”Google Maps” framgår att den uppskattade tidsåtgången för resa med bil mellan Flen och domstolen är 4,25 timmar. Tur och retur är den uppskattade tidsåtgången således 8,5 timmar. Migrationsdomstolen anser därför att Bo Ström är skäligen tillgodosedd med tidsspillan motsvarande 9,5 timmar per resa med beaktande av eventuell paus och vinterväglag. Totalt beviljas Bo Ström ersättning för tidsspillan motsvarande 18 timmar. Av dessa utgör 3,75 timmar tidsspillan med arvodesnivå 855 kr/timme. Yrkad ersättning för nedlagt arbete samt utlägg beviljas.

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se bilaga 2 (FR-04)

Anders Bengtsson (skiljaktig mening, se nedan)

Tf. rådman

I avgörandet har även nämndemännen Jesper Lindgren, Gunnar Olsson (skiljaktig mening, se nedan) och Marilin Soliz Pereira De Greenwood deltagit.

Föredragande jurist i målet har varit Erik Karlsson.

Gunnar Olssons skiljaktiga mening

Jag anser att A lämnat tillförlitliga uppgifter om att hon saknar ett manligt nätverk i Somalia. Hon riskerar därför att utsättas för skyddsbehovsgrundade behandling vid ett återvändande dit. A ska därför beviljas statusförklaring som flykting samt resedokument. I övrigt är jag ense med majoriteten.

Anders Bengtssons skiljaktiga mening

Jag anser att omständigheterna i As fall inte är synnerligen ömmande. Hon kan därför inte beviljas uppehållstillstånd i enlighet med 5 kap. 6 § UtlL. Skälen till det är följande. Av intygen framgår att As sjukdomstillstånd inte är livshotande. Den behandling hon får är inte livsnödvändig. I hennes hemland finns tillgång till den medicin hon är i behov av, även om tillgången stundtals är begränsad. Av det läkarintyg som senast getts in i målet framkommer att hon efter sin operation förväntas kunna gå och förflytta sig inom en snar framtid. Hon har ett nätverk som kan utgöra det stöd hon behöver i hemlandet även vad rör hennes hälsa. Hennes nätverk gör också att hon inte riskerar att hamna i en sådan utsatt situation att hon inte skulle kunna hantera detta. Detta trots hennes problem med hälsan. Inte heller As sammantagna situation, med hänsyn till hennes hälsotillstånd, anpassning till Sverige och situationen i hemlandet, är synnerligen ömmande. Överklagandet ska därför avslås. I övrigt är jag ense med majoriteten.